

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Κανόνες τιμολόγησης, ρυθμίσεις Φ.Π.Α. ηλεκτρονικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις»

Ι. Γενικά

Με το Κεφάλαιο Α' του εξεταζόμενου νσχ. (άρθρα 1 και 2 νσχ.) εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/115/ΕΚ του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ με στόχο την απλοποίηση, τον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση των όρων που επιβάλλονται στην τιμολόγηση όσον αφορά το φόρο προστιθέμενης αξίας».

Το Κεφάλαιο Β' νσχ. (άρθρα 3-8 νσχ.), εναρμονίζει την εσωτερική νομοθεσία με τις διατάξεις της Οδηγίας 2002/38/ΕΚ του Συμβουλίου «για την τροποποίηση και προσωρινή τροποποίηση της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ όσον αφορά το σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας που εφαρμόζεται στις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές υπηρεσίες και σε ορισμένες υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά».

Στο Κεφάλαιο Γ' νσχ. (άρθρα 8 επ.) ρυθμίζονται διάφορα θέματα.

Με το άρθρο 8 νσχ. κυρώνεται η από 22.4.2003 απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία τροποποιούνται άρθρα του Καταστατικού της Τράπεζας.

Το άρθρο 9 νσχ. ρυθμίζει θέματα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και τροποποιεί διατάξεις του ν. 2882/2001.

Το άρθρο 10 νσχ. ρυθμίζει θέματα της διαδικασίας αναδασμού, τροποποιώντας διατάξεις του ν. 2961/2001, ενώ το άρθρο 11 νσχ. τροποποιεί διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2579/1998 που αφορούν το ΚΕ.Π.Ε.

Με το άρθρο 12 νσχ., επιτρέπεται στις ανώνυμες Ναυτιλιακές Ακτοπλοϊκές Εταιρείες να αναπροσαρμόσουν εφάπαξ, μέχρι τις 31.12.2003, την αξία των πλοίων τους.

Το άρθρο 13 νσχ. μειώνει το ανώτατο όριο προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής οφειλών προς το δημόσιο από 300% σε 200% και διαλαμβάνει σχετικές μεταβατικές διατάξεις.

Στο άρθρο 14 νσχ. προβλέπονται διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής οφειλών προς το δημόσιο κατά τροποποίηση διατάξεων του ν. 2648/1998.

Τέλος, με το άρθρο 15 νσχ., επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002 και εισάγονται επιπρόσθετες εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής του ειδικού φόρου επί ακινήτων που επέβαλε σε ορισμένες εταιρείες (ιδία, σε - κατά την ορολογία της αιτιολογικής έκθεσης στο άρθρο 15 του ν. 3091/2002, «εξωχώριες», κοινώς γνωστές και ως υπεράκτιες εταιρείες) ο νόμος αυτός.

II. Ειδικές παρατηρήσεις.

1. Στο άρθρο 1 νσχ.

Με τη διάταξη του άρθρου 1 νσχ., προστίθεται άρθρο 18^α στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Σύμφωνα με την παρ. 1 της προστιθέμενης διατάξεως, «Ο επιτηδευματίας οφείλει να εξασφαλίζει την έκδοση τιμολογίου, από τον ίδιο σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, καθώς επίσης εξ ονόματός του και για λογαριασμό του από τον πελάτη του ή από τρίτον, για τις παραδόσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από αυτόν είτε στο εσωτερικό της χώρας είτε σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε σε τρίτη χώρα.»

Η διάταξη εναρμονίζει την εσωτερική νομοθεσία προς τη διάταξη του άρθρου 2 της Οδηγίας 2001/115/EK του Συμβουλίου. Ο έλληνας νομοθέτης κάνει εν προκειμένω χρήση και της διακριτικής ευχέρειας που του παρέχει η παρ. 3 (α), ένατη υποπαράγραφος, της παρ. 3 του άρθρου 28η της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται με το άρθρο 2 της Οδηγίας 2001/115/EK. Σύμφωνα με την υποπαράγραφο αυτή, τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να επιβάλλουν στους υποκείμενους στο φόρο και άλλους όρους έκδοσης των τιμολογίων από τους πελάτες τους, όπως «ιδίως να απαιτούν ότι τα τιμολόγια αυτά πρέπει να εκδίδονται εξ ονόματος και για λογαριασμό του υποκείμενου στο φόρο.»

Εντούτοις, η χρήση των λέξεων «καθώς επίσης» στην εξεταζόμενη διάταξη, είναι πιθανόν να δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα, αφού μπορεί να ερμηνευτεί ότι επιβάλλει σωρευτικά την έκδοση τιμολογίου από

τον υποκείμενο στο φόρο και από τον πελάτη του ή τον τρίτο, ενώ κατά την διατύπωση της Οδηγίας πρόκειται περί δυνατοτήτων που τίθενται διαζευκτικά.

Η διατύπωση της παρ. 2 της Οδηγίας 2001/115/ΕΚ έχει επί λέξει ως εξής:

«Κάθε υποκείμενος στο φόρο οφείλει να εξασφαλίζει την έκδοση τιμολογίου, από τον ίδιο, από τον πελάτη του ή, εξ ονόματός του και για λογαριασμό του, από τρίτον...»

(Πρβλ. και τη διατύπωση (α) του αγγλικού κειμένου της Οδηγίας: «Every taxable person shall ensure that an invoice is issued, either by himself or by his customer or, in his name and on his behalf, by a third party...» (β) του γαλλικού κειμένου της Οδηγίας: «Tout assujetti est tenu de s'assurer qu'une facture est émise, par lui-même, par son client out, en son nom et pour son compte, par un tiers... »).

2. Στο άρθρο 9 παρ. 1 του νσχ.

Με τη διάταξη αυτή τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Ν. 2882/2001), το οποίο έχει ως εξής «ως κριτήριο για την εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριωμένου λαμβάνεται υπόψη η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα καθώς και η πρόσοδος του απαλλοτριωμένου».

Η προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπει ότι «για την εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριωμένου ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η αξία που έχουν κατά τον κρίσιμο χρόνο παρακείμενα και ομοειδή ακίνητα, που προσδιορίζεται κυρίως από την αντικειμενική αξία, τα τμήματα σε συμβόλαιο μεταβίβασης κυριότητας ακινήτων, τα οποία συντάχθηκαν πριν από την κήρυξη της απαλλοτριώσεως καθώς και η πρόσοδος του απαλλοτριωμένου».

Το κριτήριο όμως των συμβολαίων που συντάχθηκαν **πριν από την κήρυξη της απαλλοτριώσεως** είναι αντίθετο προς την έννοια του κρίσιμου χρόνου, ο οποίος είναι, κατά το άρθρο 17 παρ. 2 του Συντάγματος, ο χρόνος της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης (προσωρινή ή οριστική αν έχει ζητηθεί ο απ'ευθείας προσδιορισμός της), όπως ορίζει και η παρ. 1 του άρθρου 13.

Άλλωστε ενδεχόμενη μεταβολή της αξίας του απαλλοτριωμένου αποκλειστικά και μόνο εξαιτίας της απαλλοτριώσεως δεν λαμβάνεται υπόψη, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 2003

Ο εισηγητής

Ξενοφών Ιω. Παπαρρηγόπουλος

Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών

Ο προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Αν. Καθηγητής Οικονομικού Παν/μίου

Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο

Καθηγητής Επαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος